

«Քայլ առ քայլ» բարեգործական հիմնադրամ

«Նախադպրոցական հաստատության մանկավարժական աշխատողների մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների զարգացման» ծրագիր

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Թեմա՝ Ինտեգրված պարապմունքների կազմակերպումը՝ կարողունակահեն կրթական մոտեցման համատեքստում

Դաստիարակ՝ Արևհատ Ուղումյան

Մանկապարտեզ՝ Չարենցավանի <<Ծիծեռնակ>> մանկապարտեզ
ՀՈԱԿ

2023թ.

Բովանդակություն

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ.....	3
ԳԼՈՒԽ 1. ԻՆՏԵԳՐՎԱԾ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔՆԵՐ.....	6
1.1 ԻՆՏԵԳՐՎԱԾ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔՆԵՐԻ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.....	6
1.2 ԻՆՏԵԳՐՎԱԾ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ.....	8
ԳԼՈՒԽ 2. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ.....	10
ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ.....	16
ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ.....	17

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Նախադպրոցական տարիների կրթությունը առանցքային դեր է խաղում երեխայի ուսումնական ճամփորդության հետագիծը ձևավորելու գործում, և այս շրջանակներում նկատելի տեղաշարժ է տեղի ունեցել դեպի նորարարական մանկավարժական մոտեցումների ընդունումը: Նման մոտեցումներից մեկը ինտեգրված պարապմունքների անցկացումն է՝ ամբողջական մեթոդաբանություն, որը միահյուսում է տարբեր առարկաներ և հմտություններ անխափան և փոխկապակցված ուսումնական ծրագրի մեջ: Այս հետազոտական աշխատանքը խորանում է նախադպրոցական տարիքի կրթության ինտեգրված պարապմունքների բազմակողմանի տիրույթում՝ ուսումնասիրելով հիմքում ընկած տեսությունները և գնահատելով դրա խորը հետևանքները երեխայի մտքի ամբողջական զարգացման վրա:

Նախադպրոցական կրթության վերաբերյալ գոյություն ունեցող գրականության վերանայումը բացահայտում է ուշադրության կենտրոնացումը դեպի այնպիսի մոտեցումներ, որոնք հաշվի են առնում երեխայի զարգացման փոխկապակցված բնույթը: Այնպիսի տեսաբաններ, ինչպիսիք են Վիգոտսկին և Պիաժեն, ընդգծել են համապարփակ կրթական փորձի կարևորությունը, որն անդրադառնում է ճանաչողական, սոցիալական, զգացմունքային և ֆիզիկական ոլորտներին: Ինտեգրված պարապմունքների անցկացումը համընկնում է այս տեսությունների հետ՝ մանկավարժներին առաջարկելով ուսուցման իմաստալից փորձառություններ ստեղծելու խոստումնալից ճանապարհ:

Թեման արդիական է, քանի որ երեխայի ամբողջական զարգացումը պահանջում է ուսումնական ծրագրում առարկայական ավանդական տարանջատումը գերազանցող մոտեցում: Ինտեգրված պարապմունքները երեխային թույլ են տալիս իրականացնելու իր ստեղծագործական բոլոր հնարավորությունները. նա մտածում է, տրամաբանում, երևակայում, հետազոտում: Ինտեգրված ուսուցումը ձգտում է ոչ միայն գիտելիք հաղորդել, այլև սնուցել երեխայի բնածին հետաքրքրասիրությունը, ստեղծարարությունը և ճկունությունը, որոնք հանդիսանում են ողջ կյանքի ընթացքում ուսուցման հիմնաքարերը:

«Եթե մենք այսօրվա երեխաներին սովորեցնում ենք այնպես, ինչպես մեզ են սովորացրել երեկ, ապա մենք խլում ենք նրանց վաղվա օրը»:

Ջոն Դյուի

Հետազոտության նպատակը՝

Ուսումնասիրել ինտեգրված պարապմունքների կիրառման արդյունավետությունը նախադպրոցական հաստատությունների ուսումնադաստիարակչական գործընթացում, բացահայտել դրանց կիրառման առանձնահատկությունները:

Մեթոդներ

Թեման ուսումնասիրելիս կատարել ենք գիտատեսական գրականության ուսումնասիրություն, առաջնորդվել ենք վերլուծության և համադրության մեթոդներով:

Վարկած

Ինտեգրված պարապմունքները զգալիորեն համապատասխանում են նախադպրոցական տարիքի երեխաների ուսուցման պահանջներին՝ դրական ազդեցություն ունենալով նրանց ակադեմիական ներգրավվածության և տարբեր առարկաների ըմբռնման վրա:

Հետազոտությունն իրականացնում ենք հետևյալ նպատակով.

Հետազոտությունը նպատակ ունի նպաստել ուսուցման այնպիսի ռազմավարությունների մշակմանը, որոնք ավելի արդյունավետ կդարձնեն նախադպրոցական տարիքի երեխաների ուսուցման արդյունքները: Սա կարող է հանգեցնել ավելի համապատասխան և արդյունավետ մոտեցումների մշակմանը՝ նպաստելով տեղեկատվության ավելի դյուրին ըմբռնմանը:

Հետազոտական աշխատանքի ընթացքը և բաժինները.

Հետազոտությունը կատարվել է Չարենցավան քաղաքի «Ծիծեռնակ» մանկապարտեզում, 2023թ-ի նոյեմբերի 11-ից մինչև 26-ը: Աշխատանքն անց է կացվել միջին նախադպրոցական տարիքի խմբում (4-5 տարեկան): Մասնակցել է 34 երեխա: Հետազոտական աշխատանքը բաղկացած է ներածությունից, երկու գլխից, եզրակացությունից և օգտագործված գրականության ցանկից:

Ներածության մեջ անդրադարձել ենք թեմայի արդիականությանը, նպատակներին և խնդիրներին:

Առաջին գլխում ներկայացված է աշխատանքի տեսական մասը՝ համապատասխան ենթագլուխներով:

Երկրորդ գլխում ներկայացված է ինտեգրված պարապմունքի օրինակելի պլան իր դիտարկումներով:

Եզրակացություններ բաժնում հանրագումարի ենք բերել աշխատանքի հիմնական դրույթները, արել կատարված ուսումնասիրության արդյունքներից բխող եզրակացություններ:

ԳԼՈՒԽ 1. ԻՆՏԵԳՐՎԱԾ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔՆԵՐ

ԻՆՏԵԳՐՎԱԾ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔՆԵՐԻ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Ժամանակի պահանջները պարտավորեցնում են փնտրել ուսուցման և տեղեկատվության ներկայացման նոր մեթոդներ: Դա պայմանավորված է յուրաքանչյուր երեխայի նկատմամբ անհատական մոտեցման անհրաժեշտությամբ, որը թույլ է տալիս բացահայտել նրա հետաքրքրությունները, կարողությունները, ստեղծագործական հակումները: Այս պահանջի իրականացման ուղիներից մեկը նախադպրոցական հաստատություններում ինտեգրված պարապմունքների ներդրումն է:

Ինտեգրված պարապմունքը պարապմունքի հատուկ տեսակ է, որն իր մեջ ներառում, միավորում է մեկ հասկացության ուսուցման ժամանակ մի քանի առարկաների միաժամանակյա ուսուցումը: Այսպիսի պարապմունքի ընթացքում միջտ առանձնացվում է առաջատար առարկան, որը հանդես է գալիս որպես ինտեգրիչ և օգնող՝ նպաստելով նյութի խորացմանը, ընդլայնմանն ու հստակեցմանը:

Նախադպրոցական տարիքի երեխաների հետ ինտեգրված պարապմունքների կիրառման անհրաժեշտությունը մնում է արդիական մինչ օրս: Դրա անհրաժեշտությունը բացատրվում է մի շարք պատճառներով.

- ինտեգրված պարապմունքները զարգացնում են հենց իրենց՝ երեխաների ներուժը, խրախուսում են շրջապատող իրականության վերաբերյալ գիտելիքների յուրացումը, մտածողության և հաղորդակցման կարողությունների զարգացումը
- ինտեգրված պարապմունքների անցկացման ձևը ոչ ստանդարտ է և հետաքրքիր: Երեխաների հոգնածությունն ու գերլարվածությունը թեթևանում են՝ անցնելով տարբեր տեսակի գործունեության, մեծանում է ճանաչողական հետաքրքրասիրությունը
- ամրապնդելով միջառարկայական կապերը՝ ազատվում են ժամեր, որոնք կարող են օգտագործվել զարգացնող խաղերի, ինչպես նաև լրացուցիչ գործնական պարապմունքների համար

- ինտեգրումը ինքնաիրացման, ինքնադրսևորման և ստեղծագործելու հնարավորություն է ընձեռում դաստիարակներին¹:

Պարապմունքների ընթացքում միջառարկայական կապերի պահպանումն ունի բազմաբովանդակ խնդիրներ՝ սկսած երեխաների մոտ գիտելիքների, կարողությունների, հմտությունների ձևավորումից, վերջացրած՝ երեխաների մոտ ակտիվ մասնակցություն ցուցաբերելու ցանկություն սերմանելուց:

Նման պարապմունքների նյութը ցույց է տալիս մեզ շրջապատող աշխարհում տեղի ունեցող գործընթացների միասնությունը և թույլ է տալիս երեխաներին տեսնել տարբեր գիտությունների փոխկախվածությունը: Հետևաբար, նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների հիմնական և սկզբնական գործունեությունը կրթության ինտեգրման գործում նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների մասնագետների գործունեության ինտեգրումն ու համակարգումն է:

Նախադպրոցական մանկավարժության ներկայացուցիչ Ն. Գավրիշն իր «Ժամանակակից ուսուցում» գրքում ըստ բովանդակության առանձնացնում է պարապմունքի հետևյալ ձևերը.

- Առարկայական-կենտրոնացում
  - Բազմակողմանի ուղղվածություն՝ ինտեգրված և թեմատիկ պարապմունքներ
- Հետևաբար, թեմատիկ և ինտեգրված պարապմունքները բնութագրվում են բազմակողմանի ուղղվածությամբ: Նման պարապմունքների հիմնական խնդիրներն են՝ երեխայի բազմակողմանի զարգացումը, սվյալ առարկայի մասին ամբողջական պատկերացումների ձևավորումը²:

Ինտեգրված պարապմունքը հավասար հիմունքներով միավորում է գիտելիքները տարբեր կրթական ոլորտներից³:

¹ Постоева Л.Д., Лукина Г.А. Интегрированные коррекционно-развивающие занятия для детей 4-6 лет, М.: Книголюб, 2006, 64 с.

² Սմբատյան Լ., Ուսումնական ձեռնարկ մանկապարտեզի համար, Երևան, 2015, էջ 38:

³ Томашевская Л.В., Герц Е.Ю., Андрющенкова Е.В. Интегрированные занятия с детьми в период адаптации к детскому саду. – М.:«Детство-Пресс», 2010, 96 с.

Ինտեգրված պարապմունքը գործունեություն է, որն ուղղված է որոշակի թեմայի ամբողջական բացահայտմանը տարբեր տեսակի գործունեության միջոցով, որոնք համակցված են թեմայի լայն տեղեկատվական դաշտում⁴:

Ինտեգրված պարապմունքները հաճախ համագործակցային, հետազոտական, ստեղծագործական են և ուղեկցվում են բացահայտումներով: Ինտեգրումը դաստիարակին ինքնահաստատման և ինքնաարտահայտման հնարավորություն է տալիս, որն էլ իր հերթին օգնում է երեխաների ունակությունների բացահայտմանը, քննական մտածողության զարգացմանը⁵:

Ինտեգրված պարապմունքների կարևոր առանձնահատկություններից է նաև երեխաների շարժունության ապահովումը՝ մանկական գործունեության տարբեր ձևերի կիրառումը/ հեքիաթի բեմականացում՝ դեկորացիաներով պատրաստված, տվյալ առարկային բնորոշ բաղադրամասերի ընդգրկումով խաղեր, հայտնի բանաստեղծությունների հիմքով ստեղծված երգերի ունկնդրում, մշակույթի և նկարչության ստեղծագործությունների դիտում⁶:

Պարապմունքների ծրագրի յուրաքանչյուր բաժնի բովանդակությունը և ընդհանուր առմամբ կրթությունը ներկայացնում են երեք փոխկապակցված բլոկներ՝ գիտելիք, հույզեր և ճանաչողություն, որոնք նպաստում են երեխայի կողմից ստացված տեղեկատվության նոր սինթեզին՝ դրանով իսկ ձևավորելով ոչ թե մեկուսացված գիտելիքներ շրջակա աշխարհի մասին, այլ դրա ամբողջական պատկերը:

1.1 ԻՆՏԵԳՐՎԱԾ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Ինտեգրված պարապմունքի կառուցվածքին վերաբերող պահանջներ.

- Թեմայի ընտրություն
- Ուսումնական նյութի մասին նախնական տեղեկատվության ձեռքբերում
- Ինտեգրվող բաղադրիչների ընտրություն

---

⁴ Гавриш Н.В, Сучасне заняття в дошкільному закладі/ за ред. – Луганськ: Альма-матер, 2007.,496с.

⁵ Коноваленко Т.А, Что такое интегрированный урок // <https://infourok.ru/material.html?mid=108751>
19/11/2023 4:02

⁶ Սմբատյան Լ., Ուսումնական ձեռնարկ մանկապարտեզի համար, Երևան, 2015, էջ 43:

- Ուսուցման սկզբունքի ընտրություն
- Ինտեգրման մեթոդի ընտրություն
- Հստակություն, հետևողականություն
- Պարապմունքի յուրաքանչյուր փուլում ինտեգրվող առարկաների կանխատեսված և գիտակցված փոխադարձ կապի ապահովում
- Երեխաների կարողությունների և գիտելիքների գնահատման ընդհանուր մոտեցում⁷

Ինտեգրված պարապմունքներին բնորոշ է խառը կառուցվածքը, որը գծային, համակենտրոն և պարուրաձև կառուցվածքների համակցություն է: Այն թույլ է տալիս մանրեղ բովանդակությունը կազմակերպելիս և տարբեր կերպ ներկայացնել դրա առանձին մասերը.

1. Ներածական մաս. ստեղծվում է խնդրահարույց իրավիճակ, որը խթանում է երեխաների ակտիվությունը լուծում գտնելու հարցում (օրինակ, հարց է տրվում. «Երեխաներ, ի՞նչ կլինի, եթե Երկրի վրա ջուր չլինի»:

2. Հիմնական մասը. երեխաներին տրվում են նոր գիտելիքներ, որոնք անհրաժեշտ են խնդրահարույց հարց լուծելու համար (օրինակ՝ ջրի նշանակությունը բնության և մարդու կյանքում և այլն)՝ առաջնորդվելով ծրագրի տարբեր բաժինների բովանդակության վրա: Միաժամանակ աշխատանքներ են տարվում բառապաշարի հարստացման ու ակտիվացման, կապակցված խոսքի ուսուցման ուղղությամբ:

3. Եզրափակիչ մաս. երեխաներին առաջարկվում է ցանկացած գործնական աշխատանք (դիդակտիկ խաղ, նկարչություն և այլն)՝ ստացված տեղեկատվությունը ամփոփելու կամ նախկինում սովորած տեղեկատվությունը հարստացնելու համար⁸:

Ինտեգրված պարապմունքի պլանավորման կարևոր սկզբունքներից է ծանոթ և նոր նյութի հարաբերակցությունը որոշելը: Վերջինս պետք է անպայման հիմնված լինի առկա և լավ յուրացրած գիտելիքների վրա, ինչը նպաստում է երեխայի ներգրավմանը խնդրահարույց իրավիճակի լուծմանը:

⁷ Սմբատյան Լ., Ուսումնական ձեռնարկ մանկապարտեզի համար, Երևան, 2015, էջ 42:

⁸ «Интегрированные занятия в детском саду», [Методика подготовки и проведения интегрированных занятий 14 4 Анализ интегрированного занятия 17 Заключение 20 - Документ \(gigabaza.ru\)](#) 19/11/2023 4:02

ԳԼՈՒԽ 2. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ

Նախապատրաստական աշխատանք

Ինտեգրված պարապմունքի մեկնարկից առաջ կատարվել է համապատասխան նախապատրաստական աշխատանք. պատրաստվել են անհրաժեշտ դիդակտիկ նյութեր, ստեղծվել է համապատասխան կրթական միջավայր թեմայի հաջող ուսուցանման համար: Հետազոտական աշխատանքի իրականացման համար օգտվել են զննման, դիտման և զրույցի մեթոդներից:

Ինտեգրված պարապմունքի նախապատրաստական փուլում երեխաներին ուսուցանվել է «Երեք արջերը» հեքիաթը:

Ինտեգրված պարապմունքի պլան՝ «Տարրական մաթեմատիկական պատկերացումներ և ծեփ»

Խումբ՝ միջին

Թեմա՝ ծանոթացում 3 թվին և թվանշանին

Տևողություն՝ 40 րոպե

Պարապմունքի նպատակը՝

- Ձևավորել պատկերացումներ 3 թվի և թվանշանի մասին
- Ծանոթացնել դրանց թվարկման ճիշտ հաջորդականությանը
- Սովորեցնել տարբերակել 1 և 2, 2 և 3 առարկաներից բաղկացած խմբերը համեմատման և հաշվողական եղանակով
- Բացահայտել թվերի միջև գոյություն ունեցող քանակական հարաբերությունները (2-ը շատ է, քան 1-ը, 2-ը քիչ է, քան 3-ը)
- Ձևավորել մտքերն ինքնուրույն արտահայտելու կարողություն , համագործակցային հմտություններ
- Զարգացնել վերլուծական մտածողությունը, ուշադրությունը, հիշողությունը, շարժողական ակտիվությունը

Ուսուցման կազմակերպման ձևեր՝

- Ցուցադրում
- Քննարկում
- Անհատական աշխատանք
- Փոքր խմբերով աշխատանք

Անհրաժեշտ նյութեր՝

Ցուցադրական

- 1-3 թվանշաններով և կետերով քարտեր
- 3-ական արջ և տանձ
- 3 ամպիկներ
- Անձրևանոց

Նյութեր երեխաների թվով

- 1-3 թվանշաններով քարտեր
- Թղթից պատրաստած անձրևի կաթիլներ թվանշաններով
- Աղի խմոր, կերտաձող, խոնավ անձեռոցիկ, ծեփատախտակ

Պարապմունքի ընթացքը

Խթանում

Ցուցատախտակին դասավորել 2 արջ: Պարզել, թե ինչպես կարելի է իմանալ՝ որքան արջ կա (հաշվել): Առաջարկել երեխաներին հաշվել արջերը:

Հետևել, որ ընդհանուր թիվն անվանեն առարկայի անվանման հետ (1,2, ընդամենը 2 արջ):

Անհրաժեշտության դեպքում օգնել: Ապա ճշտել տանձերի քանակը՝ ասելով.

-Որքա՞ն են արջերը: (2)

-Որքա՞ն են տանձերը: (2)

Արջերը և տանձերը հավասար են՝ 2 արջ, 2 տանձ:

Առաջարկել արջերին հյուրասիրել տանձերով:

Երեխաները յուրաքանչյուր արջի դիմաց դնում են 1 տանձ, պարզում՝ որն է շատ, որը՝ քիչ (Արջերը և տանձերը հավասար են՝ 2 արջ, 2 տանձ):

Իմաստի ընկալում

2 արջի կողքին ավելացնել ևս 1 արջ: Ասել.

-Հիմա կհաշվենք և կիմանանք, թե որքան դարձան արջերը:

Հաշվել, անել ձեռքի ընդհանրացնող շարժում և շեշտված ասել.

-1,2,3, ընդամենը 3 արջ:

Առաջարկել համեմատել և ասել՝ որն է շատ (3 արջը շատ է, քան 2 տանձը)

-Ո՞ր թիվն է փոքր՝ 2-ը, թե՞ 3-ը:

-Ի՞նչ անենք, որպեսզի տանձերը քանակով հավասարվեն արջերին (ավելացնել 1 տանձ):

Հարցեր երեխաներին.

-Հիմա արջերը և տանձերը որքա՞ն են: (3)

- Ինչպե՞ս ստացվեց 3 տանձ (2 տանձին ավելացրինք 1 տանձ):

Ամփոփել ասելով՝

3 թիվը մեծ է 2-ից, դրա համար էլ 3 թվանշանը (ցույց տալ) կդնենք 2-ից հետո՝ 1,2,3:

Հաշվել խմբով, այնուհետև տալ անհատական աշխատանք՝ կազմել թվաշարքը մինչև 3-ը (1,2,3):

Աշխուժացնող վարժություն.

-Ես ցույց կտամ քարտեր, որտեղ 1,2,3 թվանշաններ և կետիկներ են պատկերված: Թվանշանը տեսնելիս այդքան անգամ ձեր շուրջը պտտվեք: Կետերը տեսնելիս հաշվեք և այդքան անգամ ծափ զարկեք (կրկնել 2-3 անգամ):

Ամրապնդում. խաղային իրավիճակ:

Խաղ՝ «Անձրև»: Նախօրոք ցուցատախտակին ամրացնել ամպիկները՝ 1,2,3 թվանշաններով: Անձրևանոցի վրա կախել երեխաների քանակով անձրևի կաթիլներ, որոնց վրա գրված են 1,2,3 թվանշանները:

«Անձրև է» հրահանգից հետո «թվանշան» անձրևի կաթիլները թափվում են ցած: Յուրաքանչյուր երեխա վերցնում է 1-ական անձրևի կաթիլ որևէ թվանշանով և ամրացնում է համապատասխան ամպիկով թվանշանի տակ:

Ֆիզկուլտ դադար

Եկեք ծափ տանք գլխից վերև՝ 1,2,3,

Երեք ծափ էլ առջևում՝ 1,2,3,

Նույնքան ծափ էլ ներքևում՝ 1,2,3,

Ծափիկներն արագացնենք,

Անձրևի կաթիլ դարձնենք:

-Ի՞նչ գիտեք, որ կապված է 3 թվի հետ:

- Լուսացույցի լույսերը
- «3 խոզուկները»
- «3 արջերը»
- ՀՀ-ի դրոշի գույները
- Եռանկյան կողմերը

-Այսօր մենք կբաժանվենք ենթախմբերի և կձեռնենք «3 արջերը» հեքիաթի մոտիվներով:

Բաժանել ենթախմբերի և յուրաքանչյուր խմբին տալ առաջադրանք.

- ծեփել 3 արջուկ
- ծեփել 3 աթոռ
- ծեփել 3 ափսե, 3 գդալ
- ծեփել 3 մահճակալ

Կշռադատման փուլ

Աշխատանքներն ավարտելուց հետո յուրաքանչյուր ենթախմբից 1 երեխա ներկայացնում է իրենց աշխատանքը, տալիս մեկնաբանություն:

Հետո առաջարկել ենթախմբերի աշխատանքները միացնել և ստանալ թեմատիկ կոմպոզիցիա «Երեք արջերը» հեքիաթի թեմայով:

Վերջնարդյունքները

- Ճանաչեն 3 թվանշանը,
- Կատարեն ուղիղ համրանք 3-ի սահմանում,
- Ձևակերպեն հարցեր՝ կիրառելով << քանի>>, <<որքան>>:

Կապը չափորոշիչների հետ

- Ճշգրիտ կատարել և գուգակցել հիմնական շարժողական գործողությունները,
- Կազմել քերականորեն ճիշտ նախադասություններ՝ կիրառելով կապական միջոցներ,
- Կարողանալ ցուցաբերել հաշվի, թվերի, քանակի (1,2,3) իմացություն:
- Հասակակիցների հետ համատեղ գործունեության ընթացքում դրսևորել իմացական ակտիվություն, աշխատանքն ավարտին հասցնելու և կարծիք հայտնելու կարողություն,
- Ձևավորել համագործակցային հմտություններ:

Դիտարկում

Պարապմունքը պլանավորված էր, հստակ ձևակերպված էին թեման, նպատակը, խնդիրները, քայլերը:

Դաստիարակն իր առջև նպատակ էր դրել ուսուցման արդյունավետության բարձրացման նպատակով ինտեգրել տարրական մաթեմատիկայի և ծեփի պարապմունքները: Պարապմունքի քայլերը բխում էին սահմանված նպատակից, փոխկապակցված էին:

Դաստիարակն ապահովում էր հետադարձ կապ յուրաքանչյուր սանի հետ: Նա հարգանքով էր վերաբերվում բոլոր սաներին:

Դաստիարակը խոսում էր պարզ և գրագետ, ուներ խոսքի չափավոր տեմպ:

Պարապմունքի ընթացքում կիրառվում էին դիդակտիկ, աշխուժացնող խաղեր:

Նախկինում ձեռք բերված գիտելիքները օգնեցին երեխաների իրագործել իրենց առջև դրված խնդիրները:

Տնօրեն՝ Լ. Ազարյան

Դիտարկում

Դաստիարակը պարապմունքի ընթացքում պահպանում էր բոլոր փուլերի սահուն հերթագայումները:

Դաստիարակը մոտիվացիա էր ստեղծում սաների մոտ և խթանում նրանց հետաքրքրությունը:

Դաստիարակն ապահովում էր յուրաքանչյուր սանի ակտիվ ներգրավվածությունը ամբողջ պարապմունքի ընթացքում: Նա արձագանքում էր բոլոր սաների կարիքներին: Երեխաներն ազատ դատողություններ էին անում, կիսվում իրենց գիտելիքներով:

Պարապմունքի ընթացքում կիրառվում էին դիդակտիկ պարագաներ ուսումնադաստիարակչական գործընթացի արդյունավետ կազմակերպման համար:

Դաստիարակի կողմից ապահովվում էր դրական հուզական միջավայր պարապմունքի ողջ ընթացքում: Դաստիարակը միննույն թեմայի շուրջ տարբեր գործունեությունների միջոցով հասավ իր առջև դրված նպատակներին: Երեխաներն ամբողջությամբ ներգրավված էին պարապմունքին, ցուցաբերում էին ակտիվ մասնակցություն, պատասխանում էին իրենց ուղղված հարցերին բավականին տրամաբանորեն կապակցված նախադասություններով:

Երեխաները ձեռք բերեցին համակարգված և ամբողջական գիտելիքներ ուսուցանվող նյութի վերաբերյալ:

Դաստիարակի և երեխաների գործունեությունը ինքնաբուխ չէր, այլ բավականին մանրակրկիտ նախապատրաստության արդյունք:

Մեթոդիստ՝ Ռ. Օհանջանյան

Վերլուծելով դիտարկումները և ամփոփելով հետազոտական աշխատանքի արդյունքները՝ եկանք այն համոզմանը, որ ինտեգրված պարապմունքների անցկացումը բավականին արդյունավետ է և նպաստում է պարապմունքներին երեխաների ակտիվ ներգրավվածությանն ու ամբողջական գիտելիքերի ձևավորմանը:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Այսպիսով, նախադպրոցական ուսումնական հաստատության ուսումնական գործունեության մեջ ինտեգրված պարապմունքները.

- արդյունավետ միջոց են դաստիարակի և երեխայի անհատականությունը ձևավորելու համար, դաստիարակների մասնագիտական կարողունակությունների բարձրացման համար
- նպաստում են երեխաների և դաստիարակների համատեղ ստեղծագործական աշխատանքին ցանկացած տեսակի գործունեության շրջանակներում:
- հնարավորություն են տալիս մեկ պարապմունքի ընթացքում համադրել տարբեր թեմաներ տարբեր առարկաներից և ներկայացնել երեխաներին որպես ամբողջություն:
- հիանալի հնարավորություն են ընձեռում երեխաներին ամբողջական գիտելիքներ և պատկերացում կազմել իրենց շրջապատող աշխարհի վերաբերյալ:

Ուստի, ցանկալի է, որ նախադպրոցական հաստատություններում պարբերաբար կազմակերպվեն դասընթացներ՝ դաստիարակներին զինելու համար ինտեգրված պարապմունքների արդյունավետ կազմակերպման համար անհրաժեշտ նորարարական մեթոդներով ու մոտեցումներով:

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

- Н.В, Г. (2007). Сучасне заняття в дошкільному закладі/ за ред. Луганськ: Альма-матер.
- Постоева Л.Д., Л. Г. (2006). Интегрированные коррекционно-развивающие занятия для детей 4-6 лет. М: Книголюб.
- Томашевская Л.В., Г. Е. (2010). Интегрированные занятия с детьми в период адаптации к детскому саду. М: Детство-Пресс.
- Լ., Ս. (2015). Ուսումնական ձեռնարկ մանկապարտեզի համար. Երևան.

